

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
UPIMAJI WA KITAIFA WA DARASA LA NNE

04

HISABATI

Muda: 1:30

MAJIBU

Mwaka: 2023

Maelekezo

1. Mtihani huu una jumla ya maswali **Matano (5)**.
2. Jibu maswali **yote**.
3. Kila swali lina alama **kumi (10)**

maktaba.tetea.org

1. (a) Andika XLII kwa namba za Kiarabu.

$$XL = 40$$

$$II = 2$$

$$40 + 2 = 42$$

(b) Timu ya mpira wa miguu ya Masota ina miaka 22 tangu ianze. Andika miaka hiyo kwa namba za Kirumi.

$$22 = 10 + 10 + 2$$

$$\text{Kwa Kirumi} = XXII$$

(c) Andika 2020 kwa maneno.

$$2020 = \text{elfu mbili na ishirini}$$

(d) Andika namba yenye makumi elfu 1, maelfu 7, mamia 4, makumi 1 na mamia 3.

$$\text{Makumi elfu 1} = 10,000$$

$$\text{Maelfu 7} = 7,000$$

$$\text{Mam ia 4} = 400$$

$$\text{Makumi 1} = 10$$

$$\text{Mam ia 3} = 3$$

$$10,000 + 7,000 + 400 + 10 + 3 = 17,413$$

(e) Baba alilipa shilingi elfu tisa na hamsini kwa ajili ya ankra ya umeme. Andika kiasi hicho kwa tarakimu.

$$\text{Elfu tisa} = 9,000$$

$$\text{Hamsini} = 50$$

$$9,000 + 50 = 9,050$$

2. (a) Andika namba inayokosekana katika mfululizo ufuatao: 90, 85, 80, 75, ___.

$$90 - 5 = 85$$

$$85 - 5 = 80$$

$$80 - 5 = 75$$

$$75 - 5 = 70$$

$$\text{Namba inayokosekana} = 70$$

(b) Ipi kubwa zaidi, 84×6 au 86×4 ?

$$84 \times 6 = 504$$

$$86 \times 4 = 344$$

$$504 > 344$$

$$\text{Kubwa zaidi ni } 84 \times 6$$

(c) Jaza namba inayokosekana katika mpangilio ufuatao: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, __, $\frac{1}{16}$.

$$\frac{1}{2} \div 2 = \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{4} \div 2 = \frac{1}{8}$$

$$\frac{1}{8} \div 2 = \frac{1}{16}$$

Namba inayokosekana = $\frac{1}{8}$

(d) Mgonjwa alipungua uzito kwa kg 1 kila mwezi. Ikiwa mwezi wa kwanza alikuwa na kg 90, je, mwezi wa sita alikuwa na uzito kiasi gani?

$$\text{Mwezi wa 1} = 90$$

$$\text{Mwezi wa 2} = 89$$

$$\text{Mwezi wa 3} = 88$$

$$\text{Mwezi wa 4} = 87$$

$$\text{Mwezi wa 5} = 86$$

$$\text{Mwezi wa 6} = 85$$

Uzito wa mwezi wa sita = 85 kg

(e) Andika tendo linalotumika kupata mpangilio wa namba ufuatao: 99, 89, 79, 69, 59, 49, 39.

$$99 - 10 = 89$$

$$89 - 10 = 79$$

$$79 - 10 = 69$$

Mpangilio ni kutoa 10 kila hatua

3. (a) Kitabu kina kurasa 91. Ikiwa kila ukurasa una picha 13, tafuta jumla ya picha zilizomo ndani ya kitabu hicho.

$$91 \times 13$$

$$= 91 \times 10 + 91 \times 3$$

$$= 910 + 273$$

$$= 1183 \text{ picha}$$

(b) Kokotoa 36×8 .

$$36 \times 8 = 288$$

(c) Jumlisha:

Saa Dakika

$$14 \quad 30$$

$$+ 8 \quad 40$$

Dakika: $30 + 40 = 70$ dakika = saa 1 dakika 10

$$\text{Saa: } 14 + 8 + 1 = 23$$

Jumla = saa 23 dakika 10

(d) John alilala kwa muda wa saa 3 na dakika 45. Je, jumla alilala kwa dakika ngapi?

$$\text{Saa } 3 = 3 \times 60 = 180 \text{ dakika}$$

$$180 + 45 = 225 \text{ dakika}$$

(e) Toa; sh. 1980 – sh. 1300 =

$$1980 - 1300 = 680 \text{ shilingi}$$

4. (a) Mstatili una urefu wa sentimita 100 na upana wake ni sentimita 50. Nini mzingo wake?

$$\text{Mzingo wa mstatili} = 2(\text{urefu} + \text{upana})$$

$$= 2(100 + 50)$$

$$= 2 \times 150$$

$$= 300 \text{ sentimita}$$

(b) Andika jina la umbo lifuatalo.

Umbo lina pande tatu na kona tatu.

Jina la umbo ni pembetatu.

(c) Mstatili una mzingo wa sm 80 na urefu wa sm 25. Tafuta upana wake.

$$\text{Mzingo} = 2(\text{urefu} + \text{upana})$$

$$80 = 2(25 + \text{upana})$$

$$80 \div 2 = 25 + \text{upana}$$

$$40 = 25 + \text{upana}$$

$$\text{Upana} = 40 - 25$$

$$\text{Upana} = 15 \text{ sentimita}$$

(d) Uwanja wa mpira wa shule ya Mtakuja una mzingo wa m 480 na upana wa m 40.

Tafuta urefu wake.

$$\text{Mzingo} = 2(\text{urefu} + \text{upana})$$

$$480 = 2(\text{urefu} + 40)$$

$$480 \div 2 = \text{urefu} + 40$$

$$240 = \text{urefu} + 40$$

$$\text{Urefu} = 240 - 40$$

$$\text{Urefu} = 200 \text{ meta}$$

(e) Mzingo wa umbo la mraba ni sm 60. Tafuta urefu wa upande mmoja.

$$\text{Mzingo wa mraba} = 4 \times \text{upande}$$

$$60 \div 4 = 15$$

Urefu wa upande mmoja = 15 sentimita

5. Soma takwimu katika picha ifuatayo inayoonesha mavuno ya shule, kisha jibu maswali yanayofuata.

Gunia 1 linawakilisha kg 1,000.

Kwa kuangalia mchoro:

Mwaka 2015 una magunia 3.

Mwaka 2016 una magunia 6.

Mwaka 2017 una magunia 4.

(a) Mwaka gani shule ilipata mavuno mengi zaidi?

Magunia mengi zaidi ni 6.

Mwaka huo ni 2016.

(b) Mwaka 2017 shule ilivuna kilogramu ngapi?

Magunia mwaka 2017 = 4

1 gunia = 1,000 kg

$4 \times 1,000 = 4,000$ kg

(c) Mwaka gani shule ilipata mavuno machache zaidi?

Magunia machache zaidi ni 3.

Mwaka huo ni 2015.

(d) Tofauti ya mavuno kati ya mwaka 2017 na 2015 ni kilogramu ngapi?

Mavuno 2017 = 4,000 kg

Mavuno 2015 = 3,000 kg

Tofauti = $4,000 - 3,000$

= 1,000 kg

(e) Mwaka upi shule ilikuwa na mavuno kg 6,000?

$6,000 \text{ kg} \div 1,000 =$ magunia 6

Mwaka wenye magunia 6 ni 2016.